

Strategiplan 2007-2010

Jamtli, ett gott minne!

JAMTLI STRATEGIPLAN 2007-2010

Inledning

Jämtlands läns museums nuvarande strategiplan omfattar åren 2003-2006 och perioden går alltså mot sitt slut. Det är dags att dra lärdomar av den nuvarande strategiplanen och göra omvärldsanalyser inför nästa. I denna analys är det två iakttagelser som vi har uppfattat som så väsentliga för framtiden att vi låter dem styra utformningen av strategiplanen för perioden 2007-2010.

Den ena är den förväntade förändringen av den nu gällande länsindelningen, som även får konsekvenser för landstingsstrukturen och förmodligen i viss mån för kommunindelningen. En ny regionindelning innebär att museets historiska roll som länsmuseum kommer förändras inom några år, och att museet framöver kommer att fungera under helt andra politiska betingelser.

Den andra iakttagelsen är att det blivit allt svårare att erhålla nationella utvecklingsmedel för regionala kulturarvsinsatser. Dels minskar de centrala bidragen i omfattning och dels ökar konkurrensen om dem.

Tillsammans bildar dessa iakttagelser en ny syn på möjligheterna under närmsta åren.

Centralt i den nya strategiplanen är att museets position som ledande i Sverige ska försvaras, men att siktet ska ställas högre än så. Ambitionen är att museet genom målinriktat arbete bli intressant även i Europa. Denna vision kan endast uppnås om vi tänker europeiskt och om vi fokuserar våra insatser till de områden där vi redan är framstående, till exempel kulturarvspedagogik, byggnadsantikvarisk verksamhet och fotografiska samlingar.

Mycket av det tankegodt som finns i den europeiska integrationsprocessen ingår redan traditionellt i museets arbetsformer. I strategiplanen har det dock delvis omformulerats för att överensstämma med EU:s ambitioner. Vissa delar har förstärkts medan andra har fått stå tillbaka.

Henrik Zipsane
Landsantikvarie

JAMTLI STRATEGIPLAN 2007-2010

I framtagningen av denna strategiplan har vi mot bakgrund av ovanstående arbetat med följande förutsättningar, nämligen att:

- museet ska verka under inflytande av växande europeisering och gränslöshet
- museet ska förstärka sin varumärkesprofil
- för museet är livslångt lärande det centrala i verksamheten, med barn och barn tillsammans med vuxna som särskilt prioriterade målgrupper
- museet är av väsentlig betydelse för den regionala utvecklingen genom besöksanläggningens attraktionskraft
- museet ska präglas av smidighet, delaktighet, kompetens och effektivitet
- museet har tillräckliga resurser

Strategiplanen, som är samordnad med museets huvudmannadirektiv för perioden 2007-2010, består av följande delar:

- Visionen
- Målinriktning
- Verksamhetsmål
- Benchmarks
- 4-årig överordnad verksamhetsplan
- Avdelningsspecifika insatser

Process för framtagning av strategiplan:

Framtagningen av strategiplanen har skett på följande sätt:

- Aug 04   Policytänkandets begrepp preliminärt presenterade för antikvariegruppen
- Sept 04   Skiss för policytänkandet presenterad för museiledningen
- Maj 05   Utvecklade skiss för policytänkande presenterad för kommun och landsting
- Maj 05   Process fastställd
- Juni 05   Preliminärt förslag till gemensamma huvudprogrampunkter tas fram av avdelningscheferna
- Okt 05   Landsantikvarien presenterar huvudstruktur i strategiplanutkastet vid museiledningsseminarium

JAMTLI STRATEGIPLAN 2007-2010

- Nov 05-
Feb 06   Avdelningscheferna arbetar inom sina respektive avdelningar med utkastet
- Mars 06   Överordnade direktiv från landsantikvarien till museets avdelningar och staben
- April 06   Till direktivet utarbetas förslag till benchmarks i avdelningar och staben
- Maj 06   Första officiella utkastet fastställs av landsantikvarien
- Juni 06   Styrelseseminarium om strategiplan och huvudmannadirektiv
- Juni 06   Utkast skickas på remiss till samarbetspartners
- Aug 06   Avdelningarna lämnar avdelningsförslag till 4-årsverksamhet utifrån direktiven
- Sept 06   Andra officiella utkastet med koppling till huvudmannadirektiv fastställs av landsantikvarien
- Sept 06   Personalseminarium om utkastet till strategiplanen
- Okt 06   Styrelsen behandlar utkast till strategiplan
- Dec 06   Styrelsen fastställer strategiplan för 2007-2010

.....

När strategiplanen är fastställt påbörjas arbetet med revision av utvecklings- och investeringsplan för Jamtli:

- Mars 07   Landsantikvarien presenterar skiss till utvecklings- och investeringsplan för Jamtli 2007-2010 för styrelse och museiledning
- Maj 07   Presentation av skiss till utvecklings- och investeringsplan för Jamtli 2007-2010 för investerare och Jamtli Partners styrgrupp
- Okt 07   Presentation av reviderad skiss till utvecklings- och investeringsplan för Jamtli 2007-2010 för Jamtli Partners
- Okt 07   Presentation av utkast till utvecklings- och investeringsplan för Jamtli 2007-2010 för styrelsen
- Dec 07   Styrelsen fastställer utvecklings- och investeringsplan för Jamtli 2007-2010

JAMTLI STRATEGIPLAN 2007-2010

Överordnad vision:

**Jamtli skall bli en europeisk
förebild när det gäller kul-
turarvens roll
i regional utveckling**

JAMTLI STRATEGIPLAN 2007-2010

Riktade mål:

Jamtli vill verka för att kulturarvet aktivt används för:

1) livslångt lärande

2) hållbar tillväxt

3) demokratiskt medborgarskap och social inkludering

JAMTLI STRATEGIPLAN 2007-2010*Verksamhetsmål**Jamtli skall:*

1. kontinuerligt och i växande omfattning ingå i europeiska projekt
2. genomföra en verklig uppgradering av varumärket Jamtli och arbeta geografiskt gränslöst
3. utveckla och förstärka den kulturarvspedagogiska verksamheten
4. förstärka den teoretiska och praktiska kunskapsproduktionen med särskilt fokus på lärandeperspektivet
5. genomföra satsningar på foto, konst och det moderna samhällets kulturarv
6. uppnå varaktigt högre besökstal på besöksanläggningen året om
7. nå nya brukare och då särskilt medverka till social sammanhållning
8. **förstärka kulturmiljöarbetet så det blir en reell resurs i regionens tillväxt och stödjer hållbar samhällsutveckling**
9. **verka så att materiella och immateriella minnen tas till vara och brukas i det livslånga lärandet**
10. tillhöra de ledande museerna i Europa när det gäller att producera turistiska upplevelser baserade på historia

JAMTLI STRATEGIPLAN 2007-2010

Benchmarks:

Jamtli skall:

1. **kontinuerligt och i växande omfattning ingå i europeiska projekt**
  - a. Jamtli deltar i två interregionala projekt årligen – minst ett med Sverresborg
  - b. Jamtli deltar i minst ett annat EU-projekt årligen
  - c. Jamtli deltar i minst ett praktiskt europeiskt museinätverk och minst ett praktiskt europeiskt lärandenätverk 2010

2. **genomföra en verklig uppgradering av varumärket Jamtli och arbeta geografiskt gränslöst**
  - a. 2010 skall minst 30 % av Sveriges befolkning och 20 % av Tröndelags befolkning känna till namnet Jamtli
  - b. Jamtlis kompetens säljs till minst tre utomlänssaktörer varje år från och med 2009
  - c. Antalet besök på Jamtlis webbaserade verksamhet är år 2010 minst 250 000

3. **utveckla och förstärka den kulturarvspedagogiska verksamheten**
  - a. 2010 skall det finnas 750 användare på den kulturarvspedagogiska maillistan
  - b. Under planperioden skall Jamtli ge ut två antologier med artiklar – merparten skrivna av våra egna medarbetare – om kulturarv i livslångt lärandeperspektiv
  - c. Senast 2010 har vi skapat ett distanserbjudande genom e-learning uppbyggt på fotografier och timmerhusbyggnader
  - d. Jamtli utvecklar minst två nya pedagogiska program för livslångt lärande årligen som till sin form provar nya vägar för lärande och inlevelse.
  - e. Publika grävningar och byggnadsvårdskurs genomförs varje år
  - f. Jamtli har en central roll i Mittnordisk forskolläroterutbildning senast 2009 och europeisk masterutbildning i kulturarvspedagogik senast 2010

JAMTLI STRATEGIPLAN 2007-2010

Benchmarks:

Jamtli skall:

4. **förstärka den teoretiska och praktiska kunskapsproduktionen med särskilt fokus på lärande perspektivet**
  - a. Senast 2010 skall det till åtta samlingar, byggnads- eller odlingsmiljöer och fasta utställningar på Jamtli och till 4 kulturmiljöer i regionen finnas utvecklat ett lärandekoncept och därtill hörande pedagogiskt program
  - b. Senast från och med 2010 har 50 % av antikvarieforskningen ett tydligt lärandeperspektiv
  - c. Senast från och med 2008 genomförs årligen en extern och två interna utvärderingar av lärande- och upplevelseresultat

5. **genomföra satsningar på foto, konst och det moderna samhällets kulturarv**
  - a. Varje år digitaliseras och tillgängliggörs minst 20 000 fotografier
  - b. Minst en internationell stor konstutställning och en metodmässig originell fotoupplevelse skapas under perioden på Jamtli
  - c. Varje år genomförs en större materiell och immateriell minnesinsamling med inriktning på 1970-talet

6. **uppnå varaktigt högre besökstal på besöksanläggningen året om**
  - a. 2007 och 2008 har Jamtli minst 175 000 besök. 2009 och 2010 har Jamtli minst 185 000 besök.
  - b. Antalet bokade skolklasser, historievandringar, besökare i Minnesbanken och deltagare i Jamtli Öppna Förskolas verksamhet växer med 25 % i 2010 i förhållande till 2005
  - c. Senast under 2010 har Jamtli åtta bokade aktivitetsdagar för företag

JAMTLI STRATEGIPLAN 2007-2010

Benchmarks:

Jamtli skall:

- 7. nå nya brukare och då särskilt medverka till social sammanhållning**
  - a. Jamtli ska varje år initiera och driva minst ett socialt inkluderande utvecklingsprojekt
  - b. Personalsammansättningen på Jamtli ska senast 2010 spegla sammansättningen i Östersunds kommun, det vill säga minst 8 % ska ha icke-svensk bakgrund
  - c. Senast 2010 kan Jamtli erbjuda ett sammanhängande interkulturellt kompetensprogram, som medverkar till ökat kunskap och tolerans för andra kulturella bakgrunder
  - d. 2010 finns information om Jamtli på fem språk

- 8. förstärka kulturmiljöarbetet så det blir en reell resurs i regionens tillväxt och stödjer hållbar samhällsutveckling**
  - a. 2010 är det fyra utvalda kulturarvsanläggningar som kan verifiera Jamtlis extraordinära och betydande stöd för att uppnå ett ökat besökstal
  - b. Senast 2010 ges hälften av informationen och rådgivningen inom kulturmiljö elektroniskt
  - c. Under perioden genomförs och utvärderas minst ett kulturmiljöprogram

- 9. verka så att materiella och immateriella minnen tas till vara och brukas i det livslånga lärandet**
  - a. Senast 2010 ska Jamtli kunna erbjuda ett pedagogiskt program för unga vuxna utifrån ett regionalt kulturhistoriskt betydelsefullt hantverk
  - b. 2008 och 2010 ska Jamtli kunna erbjuda nyutvecklat pedagogiskt program utifrån generationsmöten
  - c. Senast 2010 nyttjas Jamtlis samlingar digitalt i folkbildningen

- 10. tillhöra de ledande museerna i Europa när det gäller att producera turistiska upplevelser baserade på historia**
  - a. Varje år under perioden utvecklas och genomförs en markant programnyhet
  - b. Senast 2007 erbjuds tidsvandringar på engelska och senast 2008 erbjuds en ny turistisk upplevelse på franska och tyska
  - c. Senast 2010 har Jamtli med bas i insatser kring teman ”vikingatid” och ”det moderna samhället” fått uppmärksamhet utanför Sverige

Verksamhetsdirektiv
Bilaga 1

Verksamhetsdirektiv 2007-2010

Tematiska huvuddrag

För att effektivt samordna museets resurser fastläggs följande övergripande teman för huvudsäsongerna under de fyra verksamhetsåren. Verksamheten i avdelningar och sektioner ska i hög grad styras av dessa teman.

Grundprinciper:

- Varje tema innebär ett helhetstänkande och samtliga avdelningar måste medverka i processen.
- Varje tema ska styra verksamheten både ute och inne på Jamtli, och dessutom gälla verksamhet i regionen.
- Till varje tema knyts en temaredaktör som i samarbete med landsantikvarien tar fram en genomförandeplan och som fungerar som inspiratör för en arbetsgrupp. Temaredaktören rapporterar på personalmöten om processutvecklingen.

Teman 2007-2010:

Jamtli vinterland 2007	TEMA:	Idrott, kropp och själ
Jamtli historieland 2007:	TEMA:	Semesterliv
Jamtli vinterland 2008:	TEMA:	Kläderna skapar människan
Jamtli historieland 2008:	TEMA:	Barn under 1970-talet
Jamtli vinterland 2009:	TEMA:	Skapa din helt egna historia
Jamtli historieland 2009:	TEMA:	Nordisk guldålder
Jamtli vinterland 2010:	TEMA:	Ditt hus och ditt hem
Jamtli historieland 2010:	TEMA:	Vikingasjäl

JAMTLI STRATEGIPLAN 2007-2010

Avdelningsspecifika direktiv:

Avdelningen för gestaltning och lärande

Två huvudtankar präglar avdelningens verksamhet om de utpekade målen ska kunna uppnås:

Förstärkt fokus på attraktionskraft

Det blir helt nödvändigt att förstärka attraktionskraften för en bred publik till de temainriktade produktionerna under vinterlands- och historielandssäsongerna. Attraktionskraften ska naturligtvis omfatta såväl Jamtlimuseets utställningar som anläggningarna och aktiviteterna på Jamtliområdet – och i en del sammanhang även gälla aktiviteter i regionen.

De pedagogiska och gestaltande verksamheterna ska fungera i symbios i hela planerings- och genomförandeprocessen.

Avdelningen och särskilt Sektionen för form och gestaltning, bör koncentrera resurserna för egenproduktion nästan uteslutande till huvudsäsongerna – ca 1/3 till vinterlandssäsongen med länsinnevånarna som huvudsaklig målgrupp och 2/3 till Historielandssäsongen med svenska och utländska turister som huvudsaklig målgrupp.

Utanför säsongerna är avdelningens uppgift att i huvudsak nå nya målgrupper.

Pedagogisk kvalitetsutveckling på flera nivåer

Då lärandeperspektivet blir centralt i museets verksamhet, krävs en betydande kompetensutveckling inom avdelningen, särskilt inom den pedagogiska sektionen.

Pedagogisk vidareutbildning kommer att behövas generellt inom museets och avdelningen måste bistå de övriga verksamhetsområdena. Dessutom kommer den pedagogiska kompetensen och verksamheten vara fundamental för Nordisk centrum för kulturarvspedagogik.

Den pedagogiska sektionen kommer vara medelpunkten för huvudparten av museets utvecklingsprojekt under verksamhetsperioden. Sektionen har ett särskilt ansvar för att öka besöken från skolor och förskolor på Jamtli, vilket kräver både nytänkande och förstärkt marknadsföring av möjligheterna.

JAMTLI STRATEGIPLAN 2007-2010

Avdelningen för dokumentation och forskning

Lärande och gränslöshet som övergripande ledord

Den pedagogiska profilen ska stärkas. Årligen ska kurser i byggnadsvård arrangeras och till ett urval av Jamtlis miljöer ska pedagogiska program tas fram. Avdelningen medverkar vidare med redaktörskap och författande av artiklar till de två planerade antologierna. Avdelningen medverkar till att den svensk-norsk förskollärarytbildning med inriktning på kulturarv kan sätta igång hösten 2008 samt bidrar till etablerandet av en europeisk masterutbildning inom kulturarvspedagogik.

Som ett led i museets regionala satsning ska ett länsövergripande kulturmiljöprogram produceras i samarbete med länsstyrelsen och ett motsvarande kommunalt i samarbete med Härjedalens kommun. Särskilda insatser genomförs för att öka besökstalen vid Ströms hembygdsgård och för tre besöksanläggningar (Ragunda, Krångede, Döda fallet) ska pedagogiska program produceras.

Uppdragsverksamheten ska marknadsföra sina tjänster utanför länets gränser.

Kulturhistoria

Den kulturhistoriska undersökningsverksamheten ska koncentreras till de angivna tematiska områdena. Inom var och ett område kommer större insatser (minnesinsamlingar, intervjuer, föremålsinsamlingar och eventuellt kulturmiljöundersökningar) att genomföras. Tidsmässigt kommer undersökningarna att ha huvudsakligt fokus på 1970-tal.

Inom det byggnadsantikvariska området genomförs en satsning på web-baserade aktiviteter. Under perioden etableras och drivs en websida med inriktning mot byggnadsvård och bebyggelsehistoria. Häri ingår också insatser för att skapa ett e-learningprogram med inriktning mot timmerhus samt att en större andel av rådgivningen inom kulturmiljöområdet skall vara nätbaserad.

Arkeologi

Inom arkeologin genomförs en markant satsning för att etablera och driva ett flerårigt projekt med inriktning på Vikingatid. Denna satsning inbegriper både undersökningar och kunskapsproduktion och – så långt möjligt – pedagogiska insatser som till exempel årligen återkommande publika grävningar.

JAMTLI STRATEGIPLAN 2007-2010

Avdelningen för vård och samlingar

Samlingarna och tillgänglighet

För att öka tillgängligheten till samlingarna för allmänheten, såväl inom undervisning, folkbildning som forskning, bör avdelningen arbeta med att förbättra förutsättningarna för samlingarnas bevarande och i samband med det prioriteras digitalisering – med särskild satsning på de fotografiska samlingarna.

- Arbeta för att få till och genomföra ett eller flera interregionala projekt rörande registrering, dokumentation eller vård av samlingar.
- Bistå temaredaktörer och utställningsproducenter i urval, framtagande och ordningsställande av föremål till de planerade utställningarna
- Söka att effektivisera insatserna vid de större insamlingar som är planlagda samt se över möjligheten att genomföra en riktad insamling per år avseende det privata fotografiet

Minnesbanken och det livslånga lärandet

Bruket av samlingarna och antalet besökare i Minnesbanken och Havremagasinet ska öka.

- I samverkan med Avdelningen för Gestaltning och Lärande utveckla lärandekoncept och pedagogiska program kring samlingarna.
- Öka samverkan med Landsarkivet och Föreningsarkivet för att nå fler brukare
- Arbeta för att skapa förutsättningar för projekt kring e-learning och livslångt lärande i samarbete folkbildningsorganisationerna.
- Se över hemsidan och databaserna över samlingarna så att tillgängligheten för skolorna ökar.

Rekvisitan

Avdelningen ska arbeta med produktion, hantering och förvärv av textilrekvisita med speciell inriktning mot 1970-talet.

Bildbyrån och Konserveringen

Marknadsföringen av avdelningens kommersiella verksamheter ska öka för att nå kunder utanför länet. Vidare gäller för bildbyrån att öka beställningarna över nätet.

JAMTLI STRATEGIPLAN 2007-2010

Avdelningen för information och publik

Varumärket Jamtli

Avdelningen får en central roll när det gäller uppgradera varumärket Jamtli under perioden. Här ingår att:

- Genom ny formgivning och marknadsaktiviteter uppmärksamma omvärlden på vad det "nya" Jamtli står för.
- Vidga kännedomen om Jamtli genom marknadsföring av anläggningen men också bidra till fler kontaktytor kring Jamtli Bildbyrå, Jamtli Förlag, Jamtli Kafé, Restaurang Hov, Jamtli Butik, Jamtli Vandrarhem, museets kulturmiljövårdsarbete och den verksamhet som på många sätt ska bli museets signum, kulturarvspedagogiken.*
- Tillhandahålla grundläggande information om Jamtli på fem språk. Det gäller också den nya hemsidan, som ska stå klar i januari 2007 och som ska bidra till Jamtlis ökade internationalisering samt underlätta för människor att hitta till Jamtlis webbaserade verksamhet.

Öka besöksantalet

Avdelningen ska genom nytänkande marknadsföringsinsatser bidra till att besökstalet höjs. Här ingår:

- Förbättrat informationsarbete runt de många nya pedagogiska program och turistiska upplevelser som produceras under perioden.
- Förbättrade kontaktytor mot företag och myndigheter, så att de i högre grad än nu använder Jamtli både för interna möten och kundaktiviteter.

Bemötande och tillgänglighet

Publiksektionen kommer särskilt att arbeta med tillgänglighet och välkomnande genom att:

- Aktivt arbeta med bemötandet av besöksgrupper som kanske tidigare inte besökt museet.

JAMTLI STRATEGIPLAN 2007-2010

Staben

Personaladministration

Länsmuseet har under senare år genomfört större och mindre organisationsförändringar. Ny forskning visar att alltför frekventa förändringar kan hämma istället för att stärka en organisation. Därför är det viktigt att före en eventuell förändring av organisationen, göra ingående analyser av gällande förhållanden samt undersöka tänkbara modeller för en ny.

Följande moment bedöms viktiga att ingå i organisationsarbetet:

- I samverkan med KFS tar Jamtli fram en policy för samarbete och design för ett nytt lokalt anpassat konflikthanteringssystem samt en strategiplan för genomförandet. I arbetet ingår konflikt och kommunikationsträning.
- Årligen genomförs medarbetarenkäter som riktas mot att analysera arbetsmiljö, organisation samt förhållandet mellan arbetsledare och anställd.
- Kartläggning av tänkbara organisationsmodeller ska göras i samverkan med KFS.
- Ev ny organisationsmodell ska prövas. I ett första steg kanske inom delar av verksamheten för att i nästa steg gälla hela.

För att uppnå målet att ha en personalsammansättning som motsvarar regionens befolkningssammansättning måste en rad åtgärder genomföras.

Följande moment bedöms viktiga att ingå:

- Översyn av rutinerna vid rekrytering ses över. Av annonserna ska det framgå att interkulturell kompetens är meriterande.
- I samverkan med AF ska ev sysselsättningsprojekt ha kvoterad intagning så att minst 10 % av deltagarna har utländsk bakgrund.
- Under perioden ska minst ett EU-projekt via den sociala fonden genomföras som helt eller delvis vänder sig till personer med annan etnisk-/kulturell bakgrund än den traditionellt jämtska/svenska.

Ekonomiadministration

För att säkra kvalitetsstyrningen av bidragsansökningar och projektredovisningar i EU-projekt behöver Jamtlis kompetens förstärkas. Följande moment bedöms viktiga att ingå:

- Rekrytering av en särskild administratör som har kunskaper om de formella kraven i fonderna, se till att ansökningar utformas på rätt sätt samt hålla i administrativ redovisning. Språkkunskaper är viktiga.
- Åtgärder för att utöka handläggarnas kunskaper om regionala och centrala EU-fonder bör genomföras.